

FJERNELSE AF MANDLER

I FULD BEDØVELSE

(TONSILLEKTOMI)

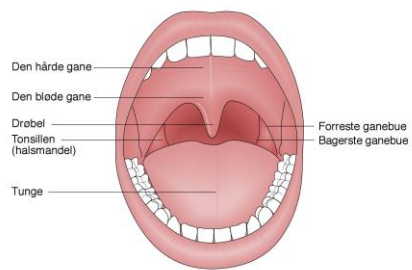
v. 1.3

(Sidst ændret januar 2019)

Du har fået tid til fjernelse af dine mandler i fuld bedøvelse. Her følger en kort information om mandlernes funktion og om operationen.

Mandlernes funktion:

Mandlerne er en del af kroppens immunforsvar og udgør, sammen med det øvrige såkaldte lymfoide væv i svælget, en fremskudt post af immunforsvaret, hvor virus og bakterier først møder kroppens immunforsvar. Da mandlerne kun udgør en del af det lymfoide væv i svælget, kan man sagtens fjerne mandlerne, idet funktionen blot overtages af det øvrige lymfoide væv.

Der kan være forskellige gode årsager til at fjerne mandlerne. Nogle mennesker er generet af tilbagevendende halsbetændelser, andre har vedvarende gener i form af grim lugt fra munden eller generende hvide propper i mandlerne. Disse tilstande afhjælpes effektivt ved fjernelse af mandlerne.

Før operationen – fasteregler:

Du skal faste (må ikke spise) i seks timer op til det aftalte operationstidspunkt. Det er tilladt at drikke små mængder klare væsker (sød saft, vand, the eller kaffe uden mælk indtil to timer før operationen. Du må ikke drikke uklare væsker som mælk eller juice der indeholder frugtkød. De sidste to timer inden operationen må du ikke indtage væske.

OBS: Det er livsvigtigt at du overholder fastreglerne.

På selve operationsdagen skal du gå i bad og vaske hår om morgenen. Du skal møde ca. 10 minutter inden operationen. Du skal medbringe en pårørende på operationsdagen, som kan hjælpe dig hjem igen efter operationen. Den pårørende skal blive i klinikken under operationen.

To timer før operationen skal du tage 2 stk Paracetamol tabletter à 500 mg (f.eks. Panodil/Pinex/Pamol) med en lille mundfuld vand.

Om bedøvelsen:

I klinikken møder du på operationsdagen klinikens faste speciallæge i anæstesiologi (narkoselægen) som forestår selve bedøvelsen. Bedøvelsen foregår gennem et drop i armen. Under operationen sikrer narkoselægen sig at du sover tryk og godt og er smertedækket under indgrebet.

Såfremt du spiser kosttilskud som kan være blodfortyndende (især fiskeolie) skal du ophøre med dette to uger inden operationen!

Om operationen:

Selve fjernelsen af mandlerne foregår gennem munden mens du sover. Efter mandlerne er fjernet, smøres stedet hvor mandlerne sad med en gul pasta, som hjælper med at stoppe eventuel sivblødning

efter indgrebet. Når operationen er overstået, bliver du vækket igen og skal herefter ligge til observation i nogle timer efter operationen. Såfremt der ikke er blødning efter to timer kan du komme hjem igen.

Efter operationen:

Du bliver udskrevet ca. to til tre timer efter indgrebet. Du må ikke tage offentlig transport hjem, men skal enten have en pårørende til at køre dig eller tage en taxa hjem. I det første døgn efter operationen skal du have en voksen til stede, som kan hjælpe dig. Du må heller ikke køre bil det første døgn efter operationen. De fleste kan klare sig med smertestillende i form af Paracetamol og Ibuprofen, mange får også brug for stærkere smertestillende tabletter, som du kan bruge de første dage efter operationen. Der lægges recept på medicin ud på apotekets receptserver samme dag som du bliver skrevet op til operationen og medicinen kan således afhentes i god tid inden operationsdagen.

Efter nogle dage vil du begynde at danne skorper i halsen, som pga. spyttet bliver opblødt og kan blive gule og ildelugtende. Dette er ikke et tegn på infektion, men vi anbefaler at du skylker munden med Klorhexidin mundskyllevæske morgen og aften, samt efter fødeindtag.

Risiko ved operationen:

Efter operationen er der en risiko for, at der kan opstå pludselige blødninger fra området, hvor mandlerne tidligere sad. Denne risiko er i de fleste studier opgjort til omkring 3 % og skyldes ofte at en skorpe har løsnet sig i halsen og blodkarret neden under skorpen begynder at bløde, på ganske samme vis, som hvis man havde kradset sig i et almindeligt sår på huden. Blødninger efter fjernelse af mandler skal

tages meget alvorligt og kan i yderste konsekvens være livstruende.

Blødninger ses typisk efter ca. 5-8 dage efter operationen, men kan ses helt op til to til tre uger efter operationen.

Det er derfor ikke tilladt at rejse med fly eller i fire uger efter operationen..

Såfremt der opstår en mindre blødning efter operationen, bør du blot forholde dig i ro og, om muligt, sutte på en isterning indtil blødningen standser. I tilfælde af frisk voldsom blødning fra munden, skal du med det samme ringe 112 og blive kørt til nærmeste hospital, hvor blødningen kan standses. Det er meget vigtigt at du ikke blot selv kører til skadestuen, men i stedet ringer 112.

Forholdsregler efter operationen:

I de første tre uger efter operationen skal du holde dig i ro, men må gerne være oppegående. Du må ikke foretage tunge løft eller dyrke motion, ligesom du ikke bør køre på cykel eller på anden måde foretage aktiviteter som bringer puls og blodtryk op. Selvom du er forsigtig kan man ikke helt fjerne risikoen for blødning, men ved at være forsigtig kan man minimere risikoen.

Kontrol efter operationen:

Der aftales ikke rutinemæssig kontrol efter fjernelse af mandler, men såfremt operationen ikke har den ønskede effekt, vurderet efter ca. seks måneder, er du velkommen til at bestille en tid til kontrol.

Med venlig hilsen

Øre-næse-halsklinikken i Bagsværd.